

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

Uudenmaan TE-toimisto pitää hyvänä, että tuotteiden esteettömyysvaatimukseen on kiinnitetty huomiota, sillä se lisää ihmisten yhdenvertaisuutta ja sähköisten palvelujen saavutettavuutta sekä käyttöä. Sekä aineellisten että aineettomien tuotteiden käytettävyyden yhdenmukaistaminen ja esteettömyyden parantaminen lisäävät tuotteiden yleistä käytettävyyttä ja saavutettavuutta myös laajemmin kansalaisten keskuudessa.

Käytännössä varsinkin eri tilanteisiin tarkoitettujen itsepalvelupäätteiden rakenteeseen ja käytettävyyteen sekä tietosuojaan eri käyttötilanteissa on kiinnitettävä erityistä huomiota. Koska laitekannan uusiutuminen lain voimaan tulon jälkeen kestää jonkun aikaa, mahdollisessa siirtymävaiheessa voi tulla aiemmin ajateltua nopeampi tarve laitteiden uusimiseen. Tämä lisää osaltaan organisaatioiden kustannuksia, joten sen ja kilpailutilanteiden mahdollisen muuttumisen huomioiminen kokonaisuudessa on oleellista varsinkin pienempien yritysten ja muiden toimijoiden kohdalla.

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista erälle digitaalisille palveluille

Uudenmaan TE-toimiston näkee, että digitaalisten palvelujen saavutettavuuden edistämiseksi tehtävät toimet ja niiden sisällä nimenomaan johdonmukainen esittämistapa sekä organisaatioiden henkilöstön perehdyttäminen palvelujen käytön opastukseen ovat tarpeellisia. Uudistus vaatii järjestelmien kehittämistyötä, mikä tulee ottaa aikaisessa vaiheessa huomioon.

Lisäksi selkokieliisyyden huomioiminen entistä paremmin myös kaikissa viranomaistiedotteissa ja – ohjeistuksissa on oleellista, jotta henkilöt varmasti ymmärtävät, mitä heiltä odotetaan ja mitkä ovat heidän velvoitteensa, ja että he voivat toimia mahdollisimman omatoimisesti. Lisäksi selkokieliisyysasiantuntijoiden palkkaaminen tietyissä tilanteissa voisi olla tarpeellista.

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyt tarjoaville palveluille

Uudenmaan TE-toimisto katsoo, että esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvän huomion kiinnittäminen sähköisen viestinnän ja audiovisuaalisten sisältöjen palveluihin on tärkeää.

Uudenmaan TE-toimiston asiantuntijoiden näkemyksen mukaan kuvat tai videot tekstin sisällä voivat joissain tilanteissa aiheuttaa ongelmia tekstinlukulaitteille, mikä on hyvä ottaa huomioon. Lisäksi on hyvä huomioida, että käyttäjien olemassa olevat laitteet eivät välttämättä ole yhteensopivia, mikä voi aiheuttaa joissain tilanteissa käyttö- ja saavutettavuusongelmia. Huomiota olisi kiinnitettävä myös siihen, että tulevat ohjelmat ovat käytettävissä vanhemmillakin laitteilla.

Kokonaisuutena TE-toimisto katsoo, että asetus on tarpeellinen, mutta lisää tarvetta lisäkoulutukselle ja palveluiden sekä ohjelmistojen kehittämistyölle.

Kallio Tuomas
Uudenmaan TE-toimisto